

Laurențiu ORĂȘANU

DICȚIONAR GETO-DACIC (XXXI)

PERISABIL

Despre perisabil am vorbit oarecum, în Dicționar, la fila BARZA. Dar e posibil să nu vă mai aduceți aminte de acest lucru; memoria este foarte perisabilă. Spuneam acolo că noi, geto-dacii, păstrăm varza și vinul în butoaie, știind că toate trei sunt foarte perisabile. Cum butoaiele rezistă mai mult decât vinul și decât varza – pe care, îndeobște, omul gospodar le cam termină până pe la Paști – le punem pe primele două în al treilea, și nu invers. La fel procedăm și cu merele – pe care le învelim în hârtie – și morcovii – pe care îi îngropăm în nisip. Astfel reușim să păstrăm un timp mai îndelungat lucrurile perisabile.

Cel mai bine reușim cu morcovul: am ajuns să avem morcov mai tot timpul. Se apropie vreun examen – morcovul e acolo. Începe vreun război – noi, cu morcovul pregătit. Dacă ajunge și la noi războiul – avem morcov: știm că armata e nepregătită, praful de pușcă s-a cam umezit, nici armele nu prea știm încotro să le îndreptăm. Zău dacă nu era mai bine să rămânem la arcurile cu săgeți: ele trăgeau bine așa cum erau, neîndreptate și curbate. Iar dacă războiul n-ajunge și la noi, noi tot avem morcov: dacă învinșii vor da învingătorilor nu din țara lor, ci din țara noastră, pe motiv că am stat cu armele neîndreptate?

Partea bună a morcovilor știți care e: aia cu vitamina A. Stăm bine la morcovi – stăm bine și cu vederea. Nu ne scapă nimic. Nici bucurii, nici necazuri. Necazurile – mai ales necazurile – le trecem mai ușor cu vederea.

Când sunt păstrate prea mult în galantare, fără a fi schimbate, lucrurile perisabile încep să pută. Provoacă repulsie. Trezesc dorința de a fi schimbate. Cel mai bun exemplu de acest fel este comunismul. Schimbarea lui nu e ușoară. Timp de zeci de ani i s-a făcut, neconținut, propagandă. Timp de zeci de ani a fost numit nepieritor, multilateral, biruitor, superior. Astfel că, până nu se împute de tot, trebuie azvârlit din galantare și schimbat superiorul. E de preferat să fie schimbat odată cu gestionarii galantarelor, căci altfel noua marfă va fi și ea vândută ca neperisabilă, de aceeași propagandă și cu aceleași vechi metode.

Cele mai perisabile sunt însă sentimentele. De departe. Ai astăzi prima întâlnire. Simți că ești

îndrăgostit. Te trezești dimineața cu sentimentul că poți să zbori. Decolezi brusc din pat și aterizezi – tot brusc – pe ochelari. Imediat ai un sentiment de regret că n-ai mâncat destui morcovi – și doar aveai, din belșug – și ai ajuns să nu vezi fără ochelari. Lentilele, perisabile, s-au făcut zob. Sentimentul că plutești revine, însoțit de un clipocit, și de sentimentul – vag la început – că aseară n-ai închis bine robinetul de la cadă. Sentimentul acesta devine tot mai puternic pe măsură ce traversezi holul – mai bine zis, navighezi prin el. Simți un sentiment de compasiune pentru vecinul de jos, care și-a renovat, de curând, apartamentul. Deocamdată nu te gândești la sentimentele lui față de tine. Încerci să aprinzi lumina. Nimic. Curentul e întrerupt. Asta îți dă un sentiment de nesiguranță. O schimbă. Siguranța revine. Reușești să înlături bușonul de la baie. Apa din cadă se scurge, iar sentimentul de siguranță e dublat acum de unul de mulțumire. Mergi la chiuveță. Încerci să te bărbieresti. Te încercă sentimentul că oglinda te va ajuta să vezi, în locul ochelarilor. Oglinda are ramă, are geam, imaginea ta nu e răsturnată – și totuși nu reușești să te vezi. Îți dă sentimentul că optica a complicat prea mult lucrurile, într-un mod cu totul inutil. Perseverezi. Încerci să te razi fără ochelari, fără oglindă – doar cu crema și aparatul de ras. Ai sentimentul că lipsește ceva. Sentimentul acesta se confirmă atunci când răsuțești robinetul de apă caldă: apa caldă nu curge. Se instaurează, pentru o clipă, sentimentul că ai măcar apă rece. Apa rece, însă, nu curge nici ea. Te bucuri că au oprit-o: este evident că renovarea apartamentului de dedesubt va costa mult mai puțin decât ar costa renovarea tuturor celor șase apartamente de pe coloană, de sub tine. Și a magazinului de pești exotici de la parter.

Ștergi crema rămasă, cu prosopul, dai cu *after-shave Homme*, și simți cum îți crește sentimentul de bărbăție. Proaspăt spălat de la brâu în jos, proaspăt ras de la gât în sus, proaspăt parfumat pe unde ai dat, trăiești intens sentimentul că ești cu totul și cu totul alt om. Fiind alt om, treci cu vederea – fără ochelari – toate necazurile dimineții. Deschizi televizorul, să auzi cum va fi vremea și cum mai sunt vremurile. Vremurile sunt neschimbate; doar că a mai căzut un avion în Malaezia. Constați că și avioanele sunt perisabile, ca și oamenii. Te întrebi – pentru o clipă – dacă avioanele sunt mai perisabile ca butoaiele. N-ai timp să-ți răspunzi – chiar e bine că nu te-a întrebat nimeni

chestia asta: n-ai vrea să rămână cu sentimentul că nu știi; sau, Doamne-ferește, că ești nepoliticos și nu răspunzi. Jurnalul de dimineață prezintă o nouă carte, „Sentimente comune”, apărută recent la Editura „Răsărit sentimental”. Nedorindu-ți nici sentimente comune, nici sentimente orașe, cauți *remote-control*-ul televizorului și dai de ochelarii de schimb. Devii din nou omul care ai fost: îndrăgostit, proaspăt ras, stăpânit de sentimente speciale.

Sună vecinul de jos, deschizi, ascuți ocară lui – fără să clipești. Îi spui cât de bucuros ești să-l vezi (el nu știe povestea zdrobirii ochelarilor), îl săruți pe ambii obraji, și-i închizi ușa, fericit, lăsându-l acolo, pe hol, trăznit și făcându-și cruci. Sună telefonul – „pentru ultima dată” – îți spune o voce lipsită de orice sentiment – „n-ați plătit factura de două luni, vi-l tăiem”. Perisabil și aparatul ăsta. Îi urezi vocii, binevoitor, o zi bună și încasări mari. Mai ai puțin până la ora întâlnirii: ora 11. La o cafea. Ai așteptat doi ani, repartiția și șase chenzine până să-ți permiți să-i dai întâlnire colegei de la cursul de Logică din anul IV (vezi DGD, fila LOGICĂ). E drept că ideea fusese a ei. Atunci, cu bursa ta studentească, nu ți-ai putut permite. Poate și acum e prea devreme, trebuia să mai aștepti vreo 15 chenzine, ca să-ți schimbi costumul din studenție. E bine că ea a acceptat, atunci când ai sunat-o, după atâta timp. E bine că acum ai bani de flori: iei trei garoafe de la țigănci, iei și tramvaiul, mai rămâne și de cafea. De fapt două. Și două prăjituri. Un sentiment de îngrijorare se furișează, hoțește, în buzunarul în care ții portofelul.

Te așezi pe scaunul de pe terasa

cofetăriei, cu ochii și ochelarii spre stradă, așteptând-o. Picolița, nurlie, tânără, te îmbie cu prăjitura casei și coapsele ei bronzate, cu puf gălbui. Cu sentimente netulburate, îi răspunzi că aștepti pe cineva. Trec trei autobuze pline ochi, două aproape goale – doar un top minuscul și un șort foarte *short*. Picolița nu te scapă nici o clipă din ochi. Doi porumbei – pe gardul terasei – și doi jandarmi – cu tunicile descheiate și cu pușcoacele rezemate de același gard – completează sentimentul de pace universală. Din difuzoare se aude mai întâi *Give peace a chance*, apoi *Supărat-ul* e urmat de *Paloma blanca*. Nu te lași furat de nici unul din sentimentele pe care le insuflă fiecare din melodiile înregistrate pe bandă și picolița. Scârșnet de frâne – chiar lângă trotuarul terasei – un Mercedes alb, decapotabil, oprește chiar când se termină *Paloma blanca*. E ea. Dă să coboare din mașină, te vede tot în costumul din studenție, privește în altă parte – parcă amintindu-și de ceva – demarează și pleacă.

Curios lucru, te simți golit, nu te mai încercă nici un sentiment. O chemi pe picoliță, care abia aștepta. „Nu i-a plăcut terasa noastră – zice ea. La ei, la Lido, au și valuri, servește numai străini. Altfel cum și-ar fi luat Mercedesul în trei luni?”. O cunoști? – te miri, semn că sentimentele îți revin. „Bineînțeles, a terminat anul ăsta. Eu sunt în anul IV la aceeași facultate”. Serios? – devii din ce în ce mai interesat – cu cine faceți Logica? „Tot cu profesorul cu care ați făcut și dvs. Să vă servesc cu ceva? Tot ce vedeți aici e proaspăt, neperisabil” – zâmbește fata, punându-și mâna, ca din întâmplare, pe reverul costumului tău vechi.

Ion Panduru – Șervet și flori